

Inhoud

Dankwoord	9
Voorwoord	11
Woord vooraf	13
Inleiding	15
<i>Hoofdstuk</i>	
1 Wat gaat er mis?	21
2 Twaalf redenen om niet uit te nodigen	31
3 De angst onder ogen zien	51
4 Reageren op afwijzing	79
5 Het probleem aanpakken	100
6 Best practice	138
7 De ultieme uitnodiger	161
Bijlage	168
Eindnoten	170

Dankwoord

Ik ben gezegend met een moeder die me uitgenodigd heeft om mee te gaan naar de kerk en een oma die daar helemaal achter staat.

Ik ben Frank en Anne Perrott heel dankbaar. Vanaf mijn elfde hebben hun vriendschap en advies me vier decennia lang vergezeld.

Ik wil ook Lightbowne Evangelical Church noemen, een echte zendende kerk, die de mensen opneemt die door de wereld zouden worden afgewezen en die getuige is van veranderde levens.

Ik dank ook het Back to Church Sunday Team, dat het Season of Invitation heeft bedacht, voor hun vriendschap en steun.

In de afgelopen jaren heeft God me gezegend met de vriendschap en het advies van David Pitts, John Cavanagh en Greg Murray, die allemaal aan dit boek hebben bijgedragen met een luisterend oor en doordat ze niet bang waren om me te corrigeren als ik dreigde af te dwalen.

Ik dank Tony Collins en het team van Monarch, in het bijzonder Richard Herkes en Sheila Jacobs.

Ik dank alle kerkleiders die moesten toestaan dat ik ze uitnodigde om deel te nemen aan een gesprek, vooral de mensen die nee zeiden. Juist door dat nee heb ik het meeste geleerd.

Tegen de gemeenteleden die geprobeerd hebben om mensen uit te nodigen, of ze nou ja of nee als antwoord kregen, wil ik zeggen: voortreffelijk, je bent een goede en betrouwbare dienaar.

Ik ben echt trots op mijn kinderen, Ben, Kirsty en Lydia.

En ten slotte mijn mooie vrouw, Eike, die toestaat dat ik de wereld over ga als een rondreizend uitdager. Tegen iedereen die het wil horen zegt ze dat mijn afwezigheid haar rust geeft!

Voorwoord

Al bijna tien jaar werk ik samen met Michael Harvey. In elk van die jaren heb ik gezien wat een gehoorzame, gepassioneerde liefde voor Gods kerk kan doen doordat Michael zijn ideeën, ervaring en vaardigheden heeft gericht op het moment van de uitnodiging.

Evangelisatie is niet moeilijk, maar het kan lastig zijn. Zowel individuele christenen als kerken worden opgeroepen om hun angst te overwinnen en te groeien in zelfvertrouwen. Ik ken niemand die deze dingen beter dan Michael heeft bestudeerd. Hij heeft de kerk op dit gebied zo veel geleerd.

Dit boek raakt het hart van het raadsel dat evangelisatie is. Het is zo makkelijk om tegen onze vrienden te zeggen: 'Ik ben een christen' of 'Heb je zin om eens met me mee te gaan naar de kerk?' Makkelijk, maar niet moeiteloos. We weten precies wat we moeten doen, maar als het moment dat we iemand kunnen uitnodigen zich voordoet, dan laten we het om de een of andere reden voorbijgaan. Dit boek gaat in op de redenen waarom we het zo lastig vinden om ons geloof te delen of om onze vrienden uit te nodigen. Met feilloze humor en luchtigheid prikt het dwars door onze rationalisaties en de ingewikkelde redenen heen die we verzinnen om te ontsnappen aan het moment.

Tijdens het lezen van het boek ontmoet je Michael. De duizenden mensen die hem al hebben ontmoet bij zijn Unlocking the Growth-seminars zullen bij het lezen vast moeten glimlachen of knikken als ze zijn stem weer horen en het eens zijn met zijn gezonde verstand. Als je hem nog niet hebt ontmoet, dan zal het boek je kennis laten maken met het onderzoek, de analyses, de passie en het gebed die zijn werk zo waardevol maken voor ons allemaal.

'Mijn vriendin is nogal verlegen, maar ze vormde een brug en Jezus Christus liep eroverheen.' Dat is evangelisatie. Misschien wil je ook wel een brug vormen, je kerk helpen om bruggen te vormen, zodat Jezus Christus eroverheen kan lopen naar de mensen die je kent en van wie je houdt. Als je dat wilt, lees dan dit boek.

Paul Bayes is de anglicaanse bisschop van Liverpool en lid van het leiderschapsteam van Season of Invitation.

Woord vooraf

Dit boek is geboren in 1971, toen een achtjarige jongen uitgenodigd werd om naar een kerk te gaan die veel dichterbij zijn huis stond dan de kerk ruim drie kilometer verderop waar hij elke zondag heen liep. Waar zou die jongen nu zijn zonder die uitnodiging? Ik ben die jongen en dit boek is een stap op de weg van mijn genezing. In die kerk in het noorden van Manchester ontmoette ik mijn geestelijk vader, Frank Perrott, die me uitnodigde om deel te worden van het leven van die kerk en te gaan geloven in Jezus Christus.

Tussen 1963 en 1971, in mijn vormende jaren, woonde ik niet bij mijn moeder, kende ik mijn vader niet, werd er een broertje of zusje van me geboren en bij mijn moeder geweggehaald zonder dat ik daarvan wist, had ik een andere huidskleur dan de andere kinderen op school en werd de naam die ik bij mijn geboorte had gekregen me afgenomen. Deze gebeurtenissen samen werden de brillenglazen waardoor ik de wereld bekeek – en tot op zekere hoogte zijn ze dat nog steeds.

Later kwam Franks vrouw, Anne, er ook bij en samen hielpen ze me om een relatie met God op te bouwen. Hun aanwezigheid was in mijn tienerjaren heel belangrijk voor me en ik bracht veel tijd door in hun huis met de andere leden van de jeugdgroep. Samen met andere mensen van de kerk hebben ze het veranderingsproces gesteund van een jongen die veel pijn uit zijn verleden met zich meedroeg. Ze huilden met me mee toen mijn moeder jong stierf en mijn oma alzheimer kreeg. In die moeilijke tijd wisselden de rollen om en zorgde ik voor mijn oma. Later deelden Anne en Frank in mijn vreugde toen ik trouwde en een eigen gezin kreeg. Ze waren allebei trots toen ze zagen dat ik succesvol was in mijn werk en verwonderd

en opgetogen toen ik de boodschap van het uitnodigen eerst in het Verenigd Koninkrijk en later ook in de hele wereld deelde. Hun geloof inspireerde mij en zonder hun constante uitnodiging om beter naar Jezus Christus te kijken, zou ik nu waarschijnlijk niet zijn waar ik ben.

Ik huilde met Frank toen zijn geliefde vrouw stierf. En ik huilde opnieuw toen Frank stierf op het moment dat een nieuw leven voor hem aangebroken was. Frank had me in zekere zin de kerk binnengedragen door zijn vriendschap en nu had ik het voorrecht om hem de kerk in te dragen voor zijn laatste aardse reis.

Ik draag dit boek op aan Anne en Frank Perrott. Maar er is een hele kerk nodig om iemand op te voeden tot een uitnodiger voor Christus.

Inleiding

Neem maar even de tijd om God te danken voor degene die jou uitgenodigd heeft om je te verdiepen in Jezus Christus. Misschien ging het om een of ander evenement, een kerkdienst of gewoon een kopje koffie ... maar je werd uitgenodigd.

Ik wil een proces in gang zetten dat leidt tot verandering. In de afgelopen tien jaar heb ik over de hele wereld gereisd en daarbij heb ik me steeds vaker afgevraagd waarom christenen het zo moeilijk vinden om hun vrienden en burens gewoon uit te nodigen.

Dit boek is vanuit pijn ontstaan. Mijn pijn is veroorzaakt doordat ik tien jaar lang heb gevochten om aandacht. Ik heb duizenden kilometers moeten reizen om een kwartier te spreken. Steeds wanneer ik op een belangrijk punt ben aangeland in mijn verhaal over mijn onderzoek word ik afgekapd omdat de tijd op is en de volgende vergadering alweer begint. We zijn gewoon allemaal zo vreselijk druk. We doen continu ons uiterste best om onszelf af te leiden.

Hoewel veel van mijn ideeën misschien bekend klinken, gaan ze in tegen een aspect van het kerkelijk leven dat het beste kan worden beschreven als *business as usual*, alles gaat z'n gangetje. De ideeën die ik propageer mogen dan wel 'leuk' zijn, maar we moeten een kerk in stand en draaiende houden, we moeten roosters vol maken, systemen aan de gang houden en mensen betalen. De vraag die ik dus het vaakst te horen krijg van kerkleiders is: 'Werkt het?'

Als het te moeilijk is voor de voorgangers, dan reageren ze niet meer zo enthousiast, dan proberen ze van onderwerp te veranderen en op veilige grond te komen. Ze stellen dan nog een paar vragen, maar aan hun beleefde en neutrale blikken is te zien dat dat alleen voor de vorm is. Voor mij is dit het moeilijkst. Niet omdat ze het niet

eens zijn met wat ik zeg, maar omdat ze niet weten wat ze ermee moeten doen.

Dan hebben we de kritiek van een stel missionaire denkers die van mening zijn dat Back to Church Sunday niets anders is dan een vorige poging om de afvalligen weer de kerk in te krijgen. Ze houden vol dat een model van kerk-zijn dat is gebaseerd op aantrekkingskracht niet op 'zending' is gebaseerd en dus geen effect zal hebben. Michael Frost en Alan Hirsch vertellen in hun boek *The Faith of Leap*¹ dat verder echt geweldig is, over een anglicaanse kerk die chocola gaf aan de mensen die de uitnodiging accepteerden. Ze zeggen dat deze kerk dus zo ver gezonken was dat ze 'mensen moesten smeken om te komen', wat volgens hen 'niet alleen diep triest is, maar ook verdacht veel lijkt op een vals getuigenis'.

Maar ondanks de pijn die er ook is, heb ik de frustratie en de ruimte die ik door deze afwijzing gekregen heb gebruikt om meer duidelijkheid te krijgen over dit soort zendingswerk. De frustratie bleek heel nuttig te zijn! Het heeft me geholpen om de roeping te testen en te verfijnen, om ideeën te verzamelen en meer innovatie te omarmen.

Ik hoop dat de strategieën in dit boek gebruikt zullen worden om de moeilijkheden die we in onze kerken hebben aan de orde te stellen en dat dat tot gevolg zal hebben dat er meer zendingsactiviteit zal zijn.

Als we aan pastoraal of zendingswerk beginnen dan denken we soms dat we God met ons meenemen ergens heen – alsof God op de een of andere manier eerst afwezig was. Vincent Donovan, auteur van *Christianity Rediscovered*, zegt:

*God was er al voordat wij er kwamen ... het is onze taak om Hem zichtbaar te maken, zodat ze Hem kunnen herkennen.*²

We zouden aan zendingswerk moeten beginnen met het vertrouwen dat we God zullen vinden wanneer we gaan – en wanneer we er komen. Dit maakt het ontwikkelen van een cultuur van uitnodiging zo opwindend.

Ik heb tien jaar onderzoek gedaan naar de kunst van het uitnodigen. In die tien jaar heb ik in twaalf landen meer dan zeshonderdvijftig keer slechts één vraag gesteld: ‘Waarom nodigen we onze vrienden niet uit om zich te verdiepen in Christus en zijn kerk?’

Nooit heeft iemand me toen verteld dat dat een stomme vraag was. Ze noemden gewoon alle redenen op waardoor ze verhinderd werden om dat te doen. Nou, ik ben dus zo iemand die het boeiender vindt wanneer dingen verkeerd gaan dan wanneer alles goed gaat. In mijn eerste boek, *Unlocking the Growth*, beargumenteerde ik dat we de groei die God aan de kerk wil geven op slot zetten. We verbergen in feite een breuk in onze relatie met God. Als we die gedachte diep wegstoppen, dan doen we onszelf tekort. Maar er is hoop. Uit zonde komt redding voort, uit Goede Vrijdag Pasen en een breuk in onze relatie met God kan verandering tot gevolg hebben. Wanneer God verschijnt in een bijbelverhaal, dan is het vaak om redding te brengen na ongehoorzaamheid. En zo gaat het vandaag ook.

Is er dus iets wat jou en je kerk tegenhoudt? Laat me je een andere vraag stellen die misschien wel duidelijk zal maken waarom dit boek belangrijk zou kunnen zijn voor je. Eén vraag, maar je mag alleen kiezen uit de twee opties die ik je geef.

Is je gemeente verwelkomend of uitnodigend?

Je kunt je wel voorstellen welk antwoord ik op die vraag krijg, hè? ‘Verwelkomend.’ Maar hoe verwelkomend kunnen we zijn als we niet uitnodigend zijn?

We zijn verwelkomend (nou ja, sommigen van ons zijn dat) zolang mensen zelf over de drempel van een kerkgebouw stappen. En

hier falen we zo vaak, want we laten ons welkom niet tot buiten de kerk reiken door mensen uit te nodigen. Ik heb namelijk ontdekt dat als christenen beginnen met uitnodigen, er wereldwijd heel veel mensen zijn die die uitnodiging aannemen (en ook heel veel mensen die de uitnodiging afwijzen).

Uitnodigen komt uit het hart van God zelf. Hij zond zijn Zoon om ons allemaal uit te nodigen voor een relatie. Iemand die uitnodigt lijkt daarom op God.

Maar er is een probleem diep binnen in ons dat onze tegenzin veroorzaakt. Denk eens na over de woorden van de profeet Jesaja die Jezus citeert:

De geest van God, de HEER, rust op mij, want de HEER heeft mij gezalft. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft hij mij gezonden, om aan verslagen harten hoop te bieden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan geketenden hun bevrijding. (Jesaja 61:1)

Ik ontmoet christenen die zonder dat ze het weten gevangen zijn, vastzitten in angst met een gebroken hart. Maar het geweldige nieuws is dat Jezus is gekomen om ons te bevrijden en om gebroken harten te helen. Ralph Waldo Emerson schrijft over de mogelijkheden die het vrijlaten van gevangenen zou kunnen bieden.

Alles in de schepping heeft zijn eigen schilder of dichter en blijft gevangen, zoals de prinses in het sprookje, totdat de juiste bevrijder komt om het te bevrijden.³

Maar je kunt niet ontkomen aan je gevangenschap als je niet weet dat je gevangenzit; je kunt niet aan een genezingsproces beginnen als je niet weet dat je hart gebroken is. Aan de andere kant, als Jezus vrijlating voor de gevangenen heeft bekendgemaakt, waarom zou je dan weer terugkeren naar je gevangenis als je vrij bent?